

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT**

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

gp.mizs@gov.si

Številka: 511-27/2015/7

Ljubljana, 3. oktober 2017

EVA:

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

gp.gs@gov.si

ZADEVA: Informacija o nameravanem sodelovanju Republike Slovenije v Observatoriju za polja teleskopov Čerenkova (Cherenkov Telescope Array Observatory - CTAO) – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na ... seji pod točko ..., dne sprejela naslednji sklep:

1. Vlada Republike Slovenije se je seznanila z informacijo o nameravanem sodelovanju Republike Slovenije v Observatoriju za polja teleskopov Čerenkova (Cherenkov Telescope Array Observatory - CTAO).
2. Vlada Republike Slovenije soglaša, da Republika Slovenija v Observatoriju za polja teleskopov Čerenkova (Cherenkov Telescope Array Observatory - CTAO) sodeluje na način, da se za družbenika v Observatoriju za polja teleskopov Čerenkova, neprofitni GmbH (CTAO gGmbH), do preklica imenuje Univerza v Novi Gorici (UNG).
3. Sodelovanje Republike Slovenije v Observatoriju za polja teleskopov Čerenkova (Cherenkov Telescope Array Observatory - CTAO) in imenovanje družbenika v Observatoriju za polja teleskopov Čerenkova, neprofitni GmbH (CTAO gGmbH) ostaja pristojnost Vlade Republike Slovenije.
4. Vlada Republike Slovenije pooblašča Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, da izvaja vse druge potrebne postopke, povezane s sodelovanjem Republike Slovenije v Observatoriju za polja teleskopov Čerenkova (Cherenkov Telescope Array Observatory - CTAO), vključno z obvestilom o imenovanju UNG za družbenika v CTAO gGmbH.

mag. Lilijana Kozlovič
generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
- Ministrstvo za zunanje zadeve
- Ministrstvo za finance
- Univerza v Novi Gorici

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:		
/		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
• dr. Tomaž Boh, državni sekretar • mag. Urban Krajcar, Generalni direktor Direktorata za znanost • dr. Albin Kralj, sekretar, Sektor za znanost		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Observatorij za polja teleskopov Čerenkova (Cherenkov Telescope Array Observatory - CTAO) je projekt iz Kažipota ESFRI (tam pod imenom Polje teleskopov Čerenkova - CTA), ki je namenjen proučevanju pojavov na ekstremnih energijskih in velikostnih obsegih v naravi. CTAO ima velik raziskovalni potencial za odkritje t. i. "nove fizike", to je procesov, ki niso zajeti v standardnem modelu osnovnih delcev ali v kozmoloških modelih. V okvirju projekta CTAO bosta zgrajena dva velika observatorija, po eden na vsaki hemisferi, kar bo omogočalo meritve gama žarkov visokih energij po celotnem nebu. Sodelovanje v CTAO (v skladu z imenovanjem v Kažipotu ESFRI pod imenom CTA) je Vlada RS umestila na prednostni seznam mednarodnih projektov, določenih z Načrtom razvoja raziskovalnih infrastruktur 2011–2020, Revizija 2016 (Revizija NRRI 2016). Slovenija je sicer vključena v pripravo projekta od leta 2013 preko skupine raziskovalcev Laboratorija za astrofiziko osnovnih delcev Univerze v Novi Gorici (UNG) ter Odseka za eksperimentalno fiziko osnovnih delcev Instituta »Jožef Stefan« (IJS). Vključevanje je pomembno tudi za področje izobraževanja in gospodarstvo. Pripravo projekta na nacionalni ravni koordinira UNG, ki bo tudi družbenik v sedanji pravni strukturi projekta, to je Observatorij za polja teleskopov Čerenkova, neprofitna GmbH (CTAO gGmbH) . Za nacionalne dejavnosti v okviru projekta CTAO je predviden letni strošek v višini 50.000 EUR, za tekoče stroške (letni prispevek za CTAO gGmbH) pa še dodatnih 50.000 EUR.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
3330 - MIZŠ	3211-11-0020 Raziskovalna dejavnost 3330-13-0015 Stabilno in kompetitivno financiranje RR	160171 Raziskovalno razvojna dejavnost	50.000 EUR	100.000 EUR
SKUPAJ: 150.000 EUR				
Opomba: V sprejetem proračunu za leto 2018 je zagotovljeno 50.000 EUR, vendar je v predlogu proračuna za leto 2018-2019 že upoštevan celoten potreben znesek 100.000 EUR v letu 2018 na isti postavki.				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

KRATKA OBRAZLOŽITEV:

S financiranjem načrtovanega razvoja te raziskovalne infrastrukture in izvajanja nacionalnih dejavnosti smo začeli v letu 2017. Zagotovljena in izplačana sredstva v 2017 (50.000 EUR) ter načrtovana sredstva za 2018 (100.000 EUR), zadoščajo za zagon in nadaljevanje izvajanja projekta, vključno s plačilom letnega prispevka za CTAO gGmbH. Sredstva za financiranje so zagotovljena v okviru Infrastrukturnega programa Univerze v Novi Gorici (UNG) na Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS), ki traja do vključno leta 2020.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.
-

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

**dr. Maja Makovec Brenčič
MINISTRICA**

PRILOGA 1 (jedro gradiva):

- Obrazložitev
- Akt o ustanovitvi (Articles of Association – AoA) – slovenski prevod v izvedbi prevajalske službe Generalnega sekretariata Vlade)
- Osnutek obvestila o imenovanju UNG za družbenika v CTAO gGmbH

OBRAZLOŽITEV

1. Opis projekta CTAO

Observatorij za polja teleskopov Čerenkova (Cherenkov Telescope Array Observatory - CTAO) je projekt, ki je bil prvič vključen v Kažipot ESFRI leta 2008 (pod imenom Cherenkov Telescope Array – CTA). V letu 2014 je bil uvrščen med tri prioritete ESFRI projekte z ustrežno finančno podporo pri implementaciji in ostaja na prednostnem seznamu v Kažipotu ESFRI 2016. Projekt prehaja v fazo izgradnje (2017-2023), s polnim delovanjem bo začel predvidoma leta 2023. Raziskovalna infrastruktura CTAO z vso pripadajočo opremo bo v svetovnem vrhu tehnoloških zmožnosti. Prvi znanstveni rezultati z delno dograjenim južnim observatorijem se pričakujejo v letu 2017. Konzorcij CTA združuje več kot 1400 raziskovalcev iz 32 držav v Evropi, Aziji, Afriki in obeh Amerikah.

CTAO je namenjen proučevanju pojavov na ekstremnih energijskih in velikostnih obsegih v naravi. Infrastruktura omogoča raziskave vesolja pri valovnih dolžinah visoko energijskih gama žarkov. CTAO ima velik raziskovalni potencial za odkritje t.i. "nove fizike", to je procesov, ki niso zajeti v standardnem modelu osnovnih delcev ali v kozmoloških modelih. V okviru projekta bosta zgrajena dva velika observatorija, po eden na vsaki hemisferi, kar bo omogočalo meritve gama žarkov visokih energij po celotnem nebu. Vsak observatorij bo sestavljala mreža okoli stotih teleskopov Čerenkove svetlobe, ki bodo vpadle fotone zaznali preko atmosferskih plazov nabitih delcev. Za uspešno delovanje observatorijev CTAO se uporablja tehnologija grid, ki je bila razvita za podporo eksperimentov v CERNu in temelji na optimalnem izkoriščanju računalniških kapacitet, distribuiranih med večje število inštitucij na različnih fizičnih lokacijah za doseganje skupnih računskih ciljev.

2. Dosedanje aktivnosti in pričakovane koristi vključenosti Slovenije v projekt

Sodelovanje v CTAO (v skladu s Kažipotom ESFRI pod imenom CTA) je Vlada RS umestila na prednostni seznam mednarodnih projektov, določenih z Načrtom razvoja raziskovalnih infrastruktur 2011–2020, Revizija 2016 (sklep Vlade RS št. 63000-2/2016/3 z dne 14. 12. 2016; v nadaljevanju: Revizija NRRI 2016).

Slovenija je sicer vključena v pripravo projekta že od leta 2013, in sicer preko skupine raziskovalcev Centra za astrofiziko in kozmologijo (do 10. 5. 2017 Laboratorija za astrofiziko osnovnih delcev) Univerze v Novi Gorici (UNG) ter Odseka za eksperimentalno fiziko osnovnih delcev Instituta »Jožef Stefan« (IJS). Ta skupina je v začetni fazi aktivno prispevala k načrtovanju observatorijev ter k študiji in simulacijam možnih raziskav. V same dejavnosti v okviru priprave projekta CTA pa so slovenski raziskovalci vključeni že od novembra 2010, ko je Univerza v Novi Gorici (UNG) postala polnopravna članica projektne konzorcija. Med leti 2010-2014 je UNG sodelovala pri razvoju in izbiri elektronskih sklopov za detektorje svetlobe, vključno s simulacijo in analizo polj Čerenkovih teleskopov za oceno najpomembnejših lastnosti observatorija, kot so njegova občutljivost ter kotna, energijska in časovna ločljivost. Leta 2014 sta se UNG in IJS vključila v razvoj in karakterizacijo polvodniških detektorjev svetlobe za teleskope Čerenkova, ki bodo predvidoma implementirani v observatorijih CTA. Na področju fizike UNG prispeva k optimizaciji bodočih opazovanj izvorov kozmičnih žarkov ekstremnih energij, difuzne emisije gama žarkov naše galaksije in iskanja astrofizikalnih signalov temne snovi. K delovanju observatorija bodo prispevali tudi platformo GRID na UNG in IJS za potrebe simulacij in analize meritev. Obstoječo infrastrukturo GRID bodo nadgradili, da bo podpirala vsaj 10% računskih potreb

CTAO.

V fazi izgradnje je predviden slovenski prispevek k izgradnji dveh detektorskih sklopov, detektorjev za zaznavanje Čerenkove svetlobe ter sistemov za nadzor atmosfere. Predvideno je tudi sodelovanje z ustreznimi slovenskimi gospodarskimi partnerji. V fazi koriščenja observatorija so v pripravi predlogi za raziskovalna opazovanja, ki so povezani z raziskavami kozmičnih žarkov ekstremnih energij, izbruhov žarkov gama in temno snovjo v vesolju. S sodelovanjem v CTAO se pričakuje kadrovska okrepitev raziskovalcev in formacija nove medinstitucionalne programske skupine za področje astronomije ter prispevek k interdisciplinarnosti raziskav. CTAO bo predvidoma omogočil prelomna odkritja s področja astrofizike, za katero vlada ogromno zanimanje med splošno javnostjo. To pa pomeni tudi velik vpliv na promocijo znanosti. Pomembna je tudi vloga CTAO na področju izobraževanja za doktorske študente fizike, ki so vključeni v delo raziskovalnih kolaboracij ali kot mladi raziskovalci.

Vključevanje je pomembno tudi za gospodarstvo, ker lahko konkurira na razpisih, povezanih z izgradnjo 400 mio EUR vrednih observatorijev. V poštev pride predvsem industrija s področja informacijskih tehnologij, električne in elektronske stroke ter visokotehnoloških podjetij s področja optike in daljinskega zaznavanja atmosferskih lastnosti. Bazične raziskave gama žarkov visokih energij niso neposredno tržno orientirane, vendar pa sodelovanje v CTAO ponuja možnosti za trženje aplikacij, ki so potrebne za izgradnjo observatorijev. Mednje sodijo aplikacije za nadzor in napovedovanje atmosferskih lastnosti, za distribuirano obdelavo podatkov, za daljinski nadzor in upravljanje observatorijev in njihovih detektorskih sklopov in drugo.

Konkretna možnost spin-off osnovnih raziskav na CTAO leži v daljinski karakterizaciji atmosfere kot detektorskega medija observatorija, kar bo delo Centra za raziskave atmosfere (CRA) Univerze v Novi Gorici. CRA je z Agencijo RS za okolje na Otlici nad Ajdovščino postavil prvi lidarski observatorij v Sloveniji, razvili so tudi Ramanski lidar za daljinske meritve profilov vodne pare ter v sodelovanju s slovensko industrijo trikanalni mobilni lidar za sledenje in identifikacijo aerosolov. Proučujejo pa tudi vpliv ionosferskih motenj na GPS sprejemnike in možnost njihove odprave, kar je imelo velik pomen v času povečane sončeve aktivnosti v letih 2012-2013.

Finančne posledice sodelovanja v CTAO

S financiranjem načrtovanega razvoja te raziskovalne infrastrukture in izvajanja nacionalnih dejavnosti smo začeli v letu 2017. Zagotovljena in izplačana sredstva v 2017 (50.000 EUR) ter načrtovana sredstva za 2018 (100.000 EUR), zadoščajo za zagon in nadaljevanje izvajanja projekta, vključno s plačilom letnega prispevka za CTAO gGmbH. Sredstva za financiranje so zagotovljena v okviru Infrastrukturnega programa Univerze v Novi Gorici (UNG) na Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS), ki traja do vključno leta 2020. V kolikor UNG ne bo pridobila infrastrukturnega programa za obdobje po 2020, bo potrebno posledično razmisliti o nadaljevanju oziroma modalitetah slovenskega članstva.

Pripravljalna faza projekta CTA je bila v pretežni meri financirana iz 7. okvirnega programa EU za raziskave in razvoj. Ocenjuje se, da bodo stroški razvoja in izgradnje v predvidenem obsegu dveh observatorijev s po okoli 100 teleskopi na vsakem od njih, presegli 400 mio EUR. Stroški potrebne nadgradnje slovenske raziskovalne infrastrukture na tem področju v času priprave (2011-2016) in izgradnje (2017-2023) so vključno s stroški sodelovanja v

CTAO gGmbH ocenjeni na 100.000 EUR letno. Stroški samega vzdrževanja in obratovanja delujočega observatorija po letu 2023 (začetek prvih predoperativnih dejavnosti je sicer predviden v 2019) pa so za Slovenijo ocenjeni na 60.000 EUR letno. Lastniški delež predvideva plačilo minimalnega, to je 2 % deleža osnovnega kapitala družbe (25.000 EUR) v višini 500 EUR in je obveza družbenika v CTAO gGmbH.

4. Postopek včlanitve v CTAO

Projekt CTAO trenutno prehaja v fazo izgradnje (2017-2023). Kot organizacijska struktura projekta je trenutno že vzpostavljeno podjetje »Observatorij za polja teleskopov Čerenkova, neprofitna družba z omejeno odgovornostjo« (CTAO gGmbH) s sedežem v Heidelbergu (Nemčija).

V skladu z Aktom o ustanovitvi (Articles of Association - AoA) CTAO gGmbH gre v primeru CTAO gGmbH za neprofitno podjetje z nominalnim kapitalom 25.000,00 EUR, ki je bilo ustanovljeno z namenom priprave oblikovanja in izvedbe CTAO ter priprave sporazuma o financiranju gradnje in delovanja Centra CTAO. V tem sporazumu bodo ministrstva ali agencije, ki dodeljujejo sredstva, ali drugi pravni subjekti, ki jih je imenovalo pristojno ministrstvo in ki so sposobni izpolnjevati finančne obveznosti, povezane s to gradnjo in delovanjem, določili, kdaj začeti gradnjo in delovanje Centra CTAO. Takrat se bo na ravni RS potrebno tudi odločiti glede morebitnega sodelovanja RS v tej novi družbi (Center CTAO).

V skladu z 2. členom AoA so nameni družbe zlasti naslednji:

- a) pripraviti oblikovanje in izvedbo Centra CTAO in pripraviti sporazum o financiranju gradnje in delovanja Centra CTAO; izbrati in opremiti končne lokacije polja teleskopov;
- b) oblikovati, razviti, zgraditi in voditi delovanje prototipov teleskopov in povezanih instrumentov ter infrastrukture za preizkušanje in uporabo znanstvenih raziskav za prikaz delovanja in funkcionalnosti, potrebne za celoten Center CTAO;
- c) zagotoviti dogovore za omogočanje programov znanstvenih raziskav, ki jih izvaja Center CTAO;
- d) zagotoviti, da so nove tehnologije in metode družbe dane na voljo njenim družbenikom;
- e) spodbujati prenos znanja v javnost ter
- f) izvajati vse druge dejavnosti in stvari, ki bi se upravnemu odboru zdele potrebne ali zaželenne v zvezi z razvojem, gradnjo, delovanjem ali spodbujanjem teh namenov družbe.

Glede trajanja je v 29. členu AoA določeno, da bodo zainteresirani družbeniki in druge osebe ustanovili nov pravni subjekt za izgradnjo in delovanje Centra CTAO. Po ustanovitvi novega pravnega subjekta bo družba CTAO gGmbH likvidirana v skladu s 30. členom AoA. Nov pravni subjekt bo pridobil vse pravice in prevzel vse dolžnosti CTAO gGmbH. Ne glede na navedeno pa ni potrebno, da obstoječi družbeniki postanejo družbeniki oziroma pogodbenice novega pravnega subjekta.

V načrtu je, da Republika Slovenija zaprosi za članstvo še v jeseni 2017, tako da bi lahko postala polnopravna članica CTAO gGmbH s 1. 1. 2018. UNG je bila že samih začetkov dejavno vključena v pripravo, aktivnosti in strukture projekta na mednarodni ravni ter koordinirala njegovo pripravo na nacionalni ravni. V projektu CTA trenutno sodeluje še IJS,

sicer pa bo odprt tudi za druge potencialne slovenske uporabnike. Tudi ni zakonskih ovir, da bi UNG kot zasebni zavod postala družbenik in s tem nosilec lastniškega deleža v CTAO gGmbH. Zato je predlagano, da se kot družbenika v CTAO gGmbH imenuje Univerza v Novi Gorici (UNG), za izvajanje vseh drugih potrebnih postopkov, ki so povezani s sodelovanjem Republike Slovenije v CTAO, pa bo pooblaščen Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ). Morebitne spremembe v CTAO gGmbH in sodelovanja RS v prihodnjih strukturah projekta ostajajo pristojnost Vlade Republike Slovenije. Okoliščine imenovanja UNG kot družbenika v CTAO g GmbH bodo opredeljene v obvestilu o imenovanju UNG za družbenika v CTAO gGmbH (osnutek v prilogi).

5. Zaključek

Zaradi opisanih koristi projekta CTAO za Slovenijo v kontekstu razvoja ustrezne in mednarodno primerljive podporne infrastrukture na področju pojavov na ekstremnih energijskih in velikostnih obsegih v naravi za raziskave vesolja pri valovnih dolžinah visoko energijskih gama žarkov, ki so bile osnova za umestitev tega projekta na prednostni seznam v Reviziji NRRI 2016, predlagamo sodelovanje Republike Slovenije v CTAO. Po seznanitvi s tem gradivom je Vlada Republike Slovenije naprošena, da soglaša, da Republika Slovenija v Observatoriju za polja teleskopov Čerenkova (Cherenkov Telescope Array Observatory - CTAO) sodeluje na način, da se za družbenika v Observatoriju za polja teleskopov Čerenkova, neprofitni GmbH (CTAO gGmbH), do preklica imenuje Univerza v Novi Gorici (UNG). Za izvajanje vseh drugih potrebnih postopkov, ki so povezani s sodelovanjem Republike Slovenije v CTAO, vključno z obvestilom o imenovanju UNG za družbenika v CTAO gGmbH, pa bo pooblaščen Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ). Sodelovanje Republike Slovenije v Observatoriju za polja teleskopov Čerenkova (Cherenkov Telescope Array Observatory - CTAO) in imenovanje družbenika v Observatoriju za polja teleskopov Čerenkova, neprofitni GmbH (CTAO gGmbH) sicer ostaja pristojnost Vlade Republike Slovenije.

Akt o ustanovitvi (Articles of Association – AoA)
(slovenski prevod v izvedbi prevajalske službe Generalnega sekretariata Vlade)

Akt o ustanovitvi¹

I. POGLAVJE – SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen Ime, registrirani sedež, poslovno leto
2. člen Namen
3. člen Nepridobitni značaj
4. člen Osnovni kapital
5. člen Družbeniki
6. člen Organi družbe

II. POGLAVJE – SVET

7. člen Člani sveta
8. člen Postopek glasovanja v okviru sveta
9. člen Pridruženi člani sveta
10. člen Predsednik in podpredsednik sveta
11. člen Seje sveta
12. člen Pristojnosti sveta

III. POGLAVJE – GLASOVANJE

13. člen Glasovanje
14. člen Razdelitev glasov
15. člen Referenčni datum
16. člen Prispevki družbenikov
17. člen Prispevki pridruženih članov

IV. POGLAVJE – UPRAVLJANJE DRUŽBE

18. člen Upravni odbor
19. člen Zastopanje družbe
20. člen Pristojnosti izvršnega direktorja

¹ Stanje z dnem ~~2015-02-25~~ 25. marca 2017

V. POGLAVJE – ODBORI

21. člen Odbori

VI. POGLAVJE – FINANČNE ZADEVE

22. člen Letni računovodski izkazi

VII. POGLAVJE – ODNOS MED DRUŽBO IN DRUŽBENIKI

23. člen Intelektualna lastnina

24. člen Izumi

25. člen Zaupnost

VIII. POGLAVJE – SPREMEMBE DELEŽEV

26. člen Sprejem novih družbenikov

27. člen Odkup deležev

28. člen Izstop družbenika

IX. POGLAVJE – PRENEHANJE DRUŽBE

29. člen Trajanje družbe

30. člen Likvidacija družbe

X. POGLAVJE – DRUGE DOLOČBE

31. člen Odgovornost in jamstvo za izplačilo odškodnine

32. člen Objave

33. člen Zakonik o upravljanju javnih podjetij

34. člen Stroški vpisa v register

35. člen Veljavni pravni red

36. člen Ločitvena klavzula

37. člen Začetek veljavnosti

V tem sporazumu imajo, razen če sobesedilo ne zahteva drugače, naslednji izrazi naslednji pomen:

»**Pridruženi član**« je vsako ministrstvo ali agencija, ki dodeljuje sredstva, ali druga pravna oseba, ki jo imenuje pristojno ministrstvo, ki namerava in je sposobna usklajevati strani v svoji državi, jo zanimajo nameni družbe, v prihodnje želi postati družbenik glede na svoja lokalna standardna znanstvena in strateška merila in je bila izvoljena v članstvo družbe kot pridruženi član.

»**Proračun**« pomeni skupni znesek prispevkov, ki so jih družbi zagotovili vsi družbeniki in pridruženi člani v enem letu.

Kar zadeva glasove iz 13. do 16. člena, je proračun sestavljen le iz denarnih prispevkov družbenikov ali njihovih prispevkov v naravi do ustreznega referenčnega datuma, začeni z registracijo družbe.

»**Proračunsko računovodstvo**« pomeni pripravo predvidenih letnih izdatkov in prihodkov družbe.

»**Družba**« pomeni CTAO gGmbH v skladu s 1. členom akta o ustanovitvi.

»**Zaupne informacije**« pomenijo vse zaupne informacije ali vse informacije, ki bodo kot take izrecno opredeljene, ki jih je razkril (pred datumom začetka veljavnosti tega sporazuma ali po njem in ali pisno, ustno ali na kakršen koli drug način ter posredno ali neposredno) družbenik ali pridruženi član ali druga oseba v imenu družbenika ali pridruženi član drugemu družbeniku ali pridruženemu članu ali drugi osebi v imenu družbenika ali pridruženega člana, ki se nanašajo na namene družbe, vključno z, med drugim, vsemi informacijami v zvezi s proizvodi, poslovanji, postopki, načrti ali nameni, informacijami o izdelku in intelektualni lastnini strani, ki je razkrila podatke.

»**Prispevki**« prikazujejo vrsto podpore nepridobitni družbi za uresničevanje namenov družbe, opisanih v 2. členu akta o ustanovitvi, kot so opredeljeni v proračunu podjetja. Pri prispevkih je treba razlikovati med:

»**Denarnimi prispevki**«, ki so plačila družbenika ali pridruženega člana družbe. Vsota prispevkov je proračun, ki se uporablja za financiranje vseh dejavnosti, povezanih z uresničevanjem namenov družbe.

»**Prispevki v naravi**«, ki so blago ali storitve, ki jih zagotavlja družbi eden od njenih družbenikov ali pridruženih članov in ki so ovrednoteni v skladu s stroški, kot so za ta namen opisani v letnem proračunu. Prispevek v naravi lahko sestoji ali iz neposrednega zagotavljanja opredmetenih sredstev infrastrukturi ali odhodka, ki je nastal neposredno družbeniku ali pridruženemu članu, ki koristi infrastrukturi in izpolnjuje njen namen. Vključujejo blago, uporabo storitev in objektov, strokovnih storitev ali strokovnega znanja v obliki delovnega časa osebja, zagotavljanje ali dostop do opreme in posebnih materialov.

»**Svet**« pomeni skupščino družbenikov, kot je opisana v 7.–12. členu akta o ustanovitvi.

»**GmbHG**« pomeni nemško pravo družb z omejeno odgovornostjo. Ureja ustanavljanje GmbH (družbe z omejeno odgovornostjo), njene organe in njen položaj v pravnih razmerjih.

»**gGmbH**« je nemško podjetje z omejeno odgovornostjo in nepridobitnega značaja. »g« pomeni nemško besedo „gemeinnutzig“, ki pomeni nepridobitno. Uporablja se zato, da bi bil nepridobitni značaj prepoznaven drugim stranem. Družbo še vedno urejajo GmbHG in tudi nekatere določbe nemškega davčnega zakonika (glej tudi 2., 3. in 30. člen tega akta o ustanovitvi).

»**HGB**« pomeni nemški trgovinski zakonik.

»**Izum**« pomeni znanje, za katero se lahko pridobijo uporabni modeli ali patenti, tj. je industrijsko uporabljiv, nov in na inventivni ravni.

»**Večine**« imajo naslednji pomen:

»**90-odstotna večina**« pomeni 90 % trenutno dodeljenih glasov v skladu s 14. členom in da so vsi družbeniki imeli možnost voliti.

»**Kvalificirana večina**« pomeni najmanj 75-odstotno večino trenutno dodeljenih glasov v skladu s 14. členom in da je manj kot polovica držav, ki jih zastopajo družbeniki, glasovala proti.

»**Navadna večina**« pomeni najmanj 51 % ali več trenutno dodeljenih glasov v skladu s 14. členom in da je manj kot polovica držav, ki jih zastopajo družbeniki, glasovala proti.

»**Nominalni znesek**« pomeni znesek osnovnega kapitala, ki ga vplačajo družbeniki v osnovni kapital družbe.

»**Operativni sklad**« pomeni sklad, ki ga je ustanovil Odbor za vire za omogočanje delovanja svojih svetovalnih odborov in zagotavljanje finančnih sredstev za ključne elemente pripravljalnega dela, ki presegajo cilje nepovratnih sredstev EU za pripravljalno fazo. Te finančne zahteve bo določil Odbor za vire. Prispevke v operativni sklad prostovoljno zagotavljajo člani Odbora za vire.

»**Referenčni datum**« je datum, na katerega mora družbenik plačati družbi (v dobro na bančni račun družbe) denarne prispevke oziroma mora biti med družbo in ustreznim družbenikom sklenjen sporazum o prispevku v naravi, da se šteje za letno prevrednotenje ustreznih glasov v skladu z drugim in četrtem odstavkom 15. člena.

»**Osnovni kapital**« – na začetku osnovni kapital družbe znaša 25.000 evrov. Osnovni kapital zagotovijo družbeniki.

»**Delež**« (»Geschäftsanteil« v pomenu GmbHG) pomeni del družbe, ki ga je družbenik ob upoštevanju svojega osnovnega vložka (»Stammeinlage« v pomenu GmbHG) vpisal v osnovni kapital družbe.

»**Delničar**« je vsak pravni subjekt, ki ima zakonito v lasti vsaj eno delnico družbe.

»**Poskusno glasovanje**« je glasovanje z nezavezujočimi rezultati. Poskusno glasovanje se izvede, da se ugotovi, ali je dovolj podpore za predlog, vključno z mnenji pridruženih članov.

Preambula

Sedanja generacija teleskopov Čerenkova je odprla okno v področje opazovanja zelo visokoenergetskih žarkov gama. Prva podrobnejša opazovanja neba pri energijah, izraženih v TeV, so odkrila galaktične vire s kompleksnimi in razpadlimi strukturami kakor tudi številne izvengalaktične vire. Znanstveniki, ki sodelujejo v okviru Konzorcija za polja teleskopov Čerenkova, ter družbeniki in pridruženi člani Observatorija za polja teleskopov Čerenkova, nepridobitni GmbH (CTAO gGmbH), si prizadevajo, da bi znanstveni skupnosti zagotovili edinstven in tehnično inovativen Atmosferski observatorij s teleskopi Čerenkova. S svojo zelo izboljšano občutljivostjo in prostorsko resolucijo bo polje teleskopov Čerenkova (CTA) služilo širši skupnosti astrofizikov, zagotavljalo globok vpogled v netermalno visokoenergetsko vesolje in znanstvenikom omogočilo obravnavanje različnih temeljnih odprtih vprašanj. CTAO gGmbH bo pospeševal to podjetje. Njegovi cilji so priprava oblikovanja in izvedba Observatorija CTA (v nadaljnjem besedilu: Center CTAO) in priprava sporazuma o financiranju gradnje in delovanja Centra CTAO. V tem sporazumu bodo ministrstva ali agencije, ki dodeljujejo sredstva, ali drugi pravni subjekti, ki jih je imenovalo pristojno ministrstvo in ki so sposobni izpolnjevati finančne obveznosti, povezane s to gradnjo in delovanjem, določili, kdaj začeti gradnjo in delovanje Centra CTAO. Takrat se bo treba tudi odločiti glede prihodnosti te družbe.

I. POGLAVJE – SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen Ime, registrirani sedež, poslovno leto

(1) Družba je družba z omejeno odgovornostjo (Gesellschaft mit beschränkter Haftung – GmbH) z imenom

»Observatorij za polja teleskopov Čerenkova, nepridobitni GmbH« (CTAO gGmbH)

(v nadaljnjem besedilu: družba).

(2) Družba ima svoj sedež v Heidelbergu v Zvezni republiki Nemčiji.

(3) Poslovno leto je koledarsko leto. Prvo leto poslovanja je kratko poslovno leto, ki se zaključi 31. decembra tega leta*.

2. člen Namen

Družba izrecno in neposredno opravlja neprofitne dejavnosti na področju znanosti in raziskav v smislu poglavja »Cilji, upravičeni do davčne olajšave« ("Steuerbegünstigte Zwecke") nemškega davčnega zakonika (*Abgabenordnung – AO*). Nameni družbe so še zlasti naslednji:

- a) pripraviti oblikovanje in izvedbo Centra CTAO in pripraviti sporazum o financiranju gradnje in delovanja Centra CTAO;
- b) izbrati in opremiti končne lokacije polja teleskopov;
- c) oblikovati, razviti, zgraditi in voditi delovanje prototipov teleskopov in povezanih instrumentov ter infrastrukture za preizkušanje in uporabo znanstvenih raziskav za prikaz delovanja in funkcionalnosti, potrebne za celoten Center CTAO;
- d) zagotoviti dogovore za omogočanje programov znanstvenih raziskav, ki jih izvaja Center CTAO;
- e) zagotoviti, da so nove tehnologije in metode družbe dane na voljo njenim družbenikom;
- f) spodbujati prenos znanja v javnost ter
- g) izvajati vse druge dejavnosti in stvari, ki bi se upravnemu odboru zdele potrebne ali zaželeno v zvezi z razvojem, gradnjo, delovanjem ali spodbujanjem teh namenov družbe.

3. člen Nepridobitni značaj

(1) Družba deluje kot nepridobitna; njeni lastni gospodarski interesi niso njen glavni cilj.

(2) Sredstva in vire družbe je treba uporabljati izključno za namene iz 2. člena. Družbeniki ne prejmejo nobenega deleža dobička in kot njeni družbeniki ne prejmejo nobenih drugih dodelitev iz sredstev subjekta.

(3) V primeru izstopa družbenikov, razpustitve družbe ali prenehanja njenih ciljev, upravičenih do davčne olajšave, posamezni družbenik lahko zahteva samo nominalno vrednost svojih delnic.

(4) Nihče ne sme pridobiti ugodnosti z izdatki, ki niso povezani z nameni družbe, ali z nesorazmerno visokimi plačili.

4. člen Osnovni kapital

Osnovni kapital (»*Stammkapital*« v pomenu *GmbHG*) družbe znaša 25.000,00 evra (z besedami: petindvajset tisoč evrov).

5. člen Delničarji

Družbeniki so lahko ministrstva ali agencije, ki dodeljujejo sredstva, ali drugi pravni subjekti, ki jih je imenovalo pristojno ministrstvo (največ dva na državo) in ki imajo namen in sposobnost usklajevanja strani v svoji državi ter se zanimajo za namene in Družbe in ki so sposobni izpolnjevati obveznosti financiranja, naložene družbenikom ob pridružitvi družbi.

6. člen Organi družbe

Organi družbe so:

- (a) skupščina družbenikov ("*Gesellschafterversammlung*" v smislu *GmbHG*),
v nadaljnjem besedilu »**svet**« in
- (b) Upravni odbor (»*Geschäftsführung*«).

II. POGLAVJE – SVET

7. člen Člani sveta

(1) Vsak družbenik je član sveta. Članstvo ni prenosljivo. Vsakega družbenika lahko v svetu zastopata največ dva delegata. V izjemnem primeru dveh družbenikov na državo največ dva delegata (po eden za vsakega družbenika) zastopata državo. Delegata v svetu imenuje in razrešuje ustrezn družbenik. Družbeniki nemudoma pisno obvestijo predsednika sveta o vsakem imenovanju ali razrešitvi svojih delegatov v svetu.

2) Ustrezn družbenik delegata ustrezno pooblasti, da nastopata v njegovem imenu, uresničujeta vse ustrezne pravice članstva v njegovem imenu, vključno z (med drugim) udeleževanjem na sejah sveta in glasovanjem na sejah v imenu tega družbenika, in sicer v skladu z 8. in 13. členom.

8. člen Postopek glasovanja v okviru sveta

(1) Odločitve in sklepi sveta se morajo sprejemati:

- a) na seji sveta (s prisotnostjo ali prek pooblaščenca) ali
- b) v obliki pisnega sklepa družbenikov.

Vsak družbenik lahko predlaga pisni sklep družbenikov z obvestilom o sklepu, ki ga predloži vsem družbenikom. Obvestilo o predlaganem pisnem sklepu družbenikov mora vsebovati predlog sklepa, čas do katerega je predlagan, da naj bi ga družbeniki sprejeli, in način, na katerega družbenik lahko izrazi strinjanje z njim v pisni obliki (tudi po elektronski poti).

(2) Svet lahko neobvezujoče glasuje; tega glasovanja se lahko udeležijo pridruženi člani sveta. Izidi neobvezujočega glasovanja za družbo niso pravno obvezujoči.

9. člen Pridruženi člani sveta

1) Vsako ministrstvo ali agencija, ki dodeljuje sredstva, ali druga pravna oseba, ki jo imenuje pristojno ministrstvo in ki namerava in je sposobna usklajevati strani v svoji državi ter jo zanimajo nameni družbe in v prihodnje želi postati družbenik v skladu s standardnimi državnimi postopki znanstvenega in strateškega ocenjevanja, izpolnjuje pogoje za izvolitev v članstvo družbe kot pridruženi član. Vsako ministrstvo ali agencija, ki dodeljuje sredstva, ali druga pravna oseba, ki jo imenuje pristojno ministrstvo in ki si prizadeva za pridruženo članstvo, predloži pisno vlogo predsedniku sveta. O tej vlogi bo odločal svet s kvalificirano večino.

(2) Vsak pridruženi član imenuje eno osebo za svojega zastopnika, ki je ustrezno pooblaščen, da deluje v njegovem imenu in imenuje lahko tudi njegovega namestnika, da deluje v odsotnosti imenovanega zastopnika.

(3) Vsak pridruženi člani je upravičen prejemati zapisnike sej sveta in ustrezne izročke letnega poročila. Pridruženi član je upravičen do udeležbe na sejah sveta, vendar nima pravice do glasovanja (razen neobvezujočega glasovanja) in mora v vsakem primeru upoštevati vse omejitve v zvezi z zaupnostjo, ki jih naloži svet.

(4) Vsak pridruženi član lahko kadar koli zaprosi za to, da postane družbenik s pisno vlogo, ki jo predloži družbi en mesec pred tem.

(5) Vsak pridruženi član mora upoštevati klavzulo o zaupnosti v skladu s 25. členom.

10. člen Predsednik in podpredsednik sveta

(1) Svet izvoli predsednika in podpredsednika izmed delegatov družbenikov za največ dve leti. Mogoča je ponovna izvolitev.

(2) Predsednik in podpredsednik ne smeta biti zastopnika družbenikov iz iste države. Po izvolitvi postaneta predsednik in podpredsednik *supra partes* in zapustita svoji delegaciji. Ustrezni družbenik lahko v svet imenuje novega zastopnika.

(3) Predsednik vodi seje sveta. Z odobritvijo sveta lahko predsednik na sejo povabi goste, če glede na dnevni red njihova prisotnost velja za nujno.

(4) Svet lahko kadar koli brez predhodnega obvestila razreši predsednika in podpredsednika.

11. člen Seje sveta

(1) Svet se sestane najmanj enkrat na leto, običajno v prvih šestih mesecih poslovnega leta.

(2) Seje sveta sklicuje predsednik sveta z obvestilom vsaj en mesec pred sejo.

(3) Izredne seje sveta se lahko skličejo tudi na zahtevo najmanj dveh družbenikov različnih držav. Lahko se skličejo tudi na zahtevo predsednika upravnega odbora, kadar to zahtevajo interesi družbe. Izredno seje se skličejo z obvestilom vsaj dva tedna pred sejo.

(4) Na sejah sveta je dosežen kvorum, če sta zastopani dve tretjini glasov družbenikov in najmanj polovica držav.

Če sta zastopani manj kakor dve tretjini glasov, se nemudoma skliče nova seja sveta z enakim dnevnim redom. Ta nova seja sveta ima kvorum ne glede na delež zastopanosti glasov in družbenikov, vendar le, če je to izrecno navedeno v vabilu na to novo sejo sveta.

12. člen Pristojnosti sveta

(1) Svet je odgovoren za vse zadeve, ki jih določa zakon, razen če ta sporazum ne določa drugače. Svet lahko da navodila upravnemu odboru.

(2) 90-odstotna večina sveta se zahteva za:

- a) sprejem novih družbenikov;
- b) spremembo tega akta o ustanovitvi;
- c) združitev ali delitve družbe;
- d) prenehanje družbe;
- e) dogovore za dolgoročno uporabo Centra CTAO;
- f) izvajanje politike intelektualne lastnine in politike izumov ter spremembe k njima;
- g) povečanje osnovnega kapitala;
- h) prenos delnic;
- i) letno proračunsko računovodstvo in srednjeročne finančne napovedi in
- j) letni proračun prispevkov v skladu s prvim odstavkom 16. člena in prvim odstavkom 17. člena, zlasti vse prispevke v naravi v letni proračun;
- k) pravila za prispevke v naravi;
- l) spremembo referenčnega datuma.

(3) Kvalificirana večina sveta se zahteva za:

- a) izvajanje in spremembe finančnega pravilnika družbe;
- b) izvolitev pridruženih članov;
- c) dogovor o dodatnih prispevkih (denarnih ali v naravi) v skladu z drugim odstavkom 16. člena;
- d) izvolitev predsednika in podpredsednika sveta;
- e) sprejetje letnega finančnega poročila (*»Jahresabschluss«* v pomenu *HGB*);
- f) imenovanje, zaposlitev in razrešitev izvršnega/-ih direktorja/-ev kakor tudi vsako spremembo ali razširitev njunih pogodb o zaposlitvi;
- g) ustanovitev odborov in obseg njihovih pristojnosti;
- h) kratkoročne in srednjeročne dogovore z nacionalnimi in mednarodnimi znanstvenimi organizacijami o koriščenju znanstvene opreme in zmogljivosti družbe;
- i) pravila o javnih naročilih;
- j) poslovnik sveta;
- k) odkup (*»Einziehung«* v pomenu *GmbHG*) ali odstop deležev ali njihovih delov;
- l) navodila upravnemu odboru;
- m) imenovanje nosilca pooblastil in preklic njegovega imenovanja (*»Prokurist«* v pomenu *HGB*);
- n) uporabo sredstev družbe v skladu s 30. členom.

4) Za vse druge sklepe sveta se zahteva navadna večina, razen če veljavna zakonodaja ali ta sporazum ne določa drugače.

III. POGLAVJE – GLASOVANJE

13. člen Glasovanje

- (1) Število glasov je odvisno od zneska zbranih denarnih prispevkov ali prispevkov v naravi določenega družbenika. Glede števila glasov, ki jih družbenik lahko dobi, ni omejitve.
- (2) Pri glasovanju ima vsak glas enako težo.
- (3) Vsak družbenik lahko odda vse svoje glasove le skupaj in v svežnju.

14. člen Razdelitev glasov

- (1) Zbrani prispevki, ki jih je vsak družbenik prispeval v proračun, določajo razdelitev glasov.
- (2) Denarni prispevki morajo biti plačani v evrih. Vrednotenje prispevkov v naravi je podrobneje urejeno v tretjem odstavku 16. člena. Sporazum o prispevkih v naravi med družbo in posameznim družbenikom določa pogoje v zvezi s prispevkom v naravi. V primeru spremembe prispevka v naravi v poslovnem letu se glasovi prilagodijo v skladu s spremembami kot izjema k drugemu odstavku 15. člena.
- (3) Plačila v operativni sklad za leto 2014 bodo upoštevana na zahtevo.
- (4) Izračun glasov za posameznega družbenika bo naslednji:

zbrani prispevki posameznega družbenika/proračun * 100

- (5) Če rezultat iz četrtega odstavka ni celo število, se glasovi zaokrožijo na najbližje celo število.

15. člen Referenčni datum

- (1) Znesek glasov vsakega družbenika bo v skladu s 14. členom ~~enkrat letno prevrednoten po vsakem referenčnem datumu.~~
- (2) Pri prevrednotenju glasov je ključen skupni znesek prispevkov, ki jih je družbenik zagotovil do referenčnega datuma. Datum nakazila na bančni račun družbe je odločilni datum za denarne prispevke, v zvezi s prispevkom v naravi pa je to datum, ko je sklenjen sporazum o prispevku v naravi. Plačila/sklenitve sporazumov po tem referenčnem datumu bodo upoštevana v naslednjem letu.
- (3) Enako velja glede zagotavljanja dodatnih prispevkov v skladu z drugim odstavkom 16. člena.
- (4) Referenčni datum je 31. marec vsakega leta. Svet lahko s sklepom odstopi od referenčnega datuma.

16. člen Prispevki družbenikov

- (1) Vsak družbenik mora družbi zagotoviti svoj prispevek – denarni ali v naravi – kot je določeno v proračunu. Prispevek znaša vsaj 2 % letnega proračuna. Letni proračun predlaga upravni odbor. Predlagani proračun začne veljati po odobritvi sveta.
- (2) Vsak družbenik lahko zagotovi dodatna sredstva (denarna ali v naravi) za namene družbe, ki jih je odobril svet. Vendar pa noben družbenik ni dolžan zagotoviti dodatnega financiranja.

(3) Kakršen koli prispevek v naravi se bo upošteval kot prispevek le, če ustreza postavki, navedeni v odobrenem proračunu. Upošteval se bo v vrednosti, določeni v odobrenem letnem proračunu.

(4) Vodi se register prispevkov in pri določanju prihodnjih dogovorov za projekt CTAO se lahko upoštevajo vse spremembe zbranih prispevkov, vsa dodatna denarna sredstva in vsi prispevki v naravi.

(5) Če družbenik ne poravna svojega prispevka, se njegov/-i delež/-i lahko odkupi/-jo (glej točko c drugega odstavka 27. člena).

(6) Novi družbenik, ki postane družbenik med letom, mora zagotoviti svoj prispevek družbi v istem znesku, kot če bi bil družbenik že od začetka poslovnega leta. Izjema iz 15. člena je referenčni datum za novega družbenika, ki je v letu njegovega pristopa štiri tedne po njegovem pristopu.

17. člen Prispevki pridruženih članov

Vsak pridružen član mora plačevati prispevke – v denarju ali naravi – ki jih odobri svet.

Dokler je pridružen član pridružen član, plačila ne pomenijo glasov (razen pri poskusnem glasovanju). Le če pridružen član postane delničar, svet prizna prispevke, ki jih je plačal dotlej, in jih pretvori v glasove na podlagi 14.–16. člena.

IV. POGLAVJE – UPRAVLJANJE DRUŽBE

18. člen Upravni odbor

(1) Upravni odbor družbe sestavljata največ dva izvršna direktorja ("Geschäftsführer" po GmbHG).

(2) Delitev odgovornosti v upravnem odboru in njihovo dolžnost poročanja itn. svetu določi svet v poslovniku upravnega odbora.

(3) Izvršni/-a direktor/-ja se imenuje/-ta za največ tri leta. Dovoljeno je ponovno imenovanje. Imenovanje, zaposlitev in razrešitev izvršnega/-ih direktorja/-ev ter vsako spremembo ali podaljšanje pogodb o zaposlitvi mora odobriti svet in v imenu družbe podpisati predsednik sveta.

19. člen Zastopanje družbe

(1) Če je imenovan le en izvršni direktor, samostojno deluje v imenu družbe. Če sta imenovana dva izvršna direktorja, je kateri koli od njiju ali eden od njiju skupaj s pooblaščenecem upravičen delovati v imenu družbe.

(2) Svet lahko oba izvršna direktorja ali enega izmed njiju na splošno za posamezni primer oprosti omejitve iz 181. člena nemškega državlanskega zakonika, da ju pooblasti za delovanje v imenu družbe osebno ali kot zastopnika tretje osebe. Svet lahko tudi dodeli pooblastilo enemu izvršnemu direktorju ali obema.

(3) Ti predpisi se uporabljajo tudi za likvidacijskega upravitelja.

(4) Svet lahko v poslovniku upravnega odbora določi, da je za nekatere ukrepe potrebna predhodna odobritev sveta.

20. člen Pristojnosti izvršnega direktorja

(1) Izvršna direktorja sta dolžna vestno in z dolžno skrbnostjo upravljati družbo v skladu z interesi družbe in v skladu z:

- a) zakoni Zvezne republike Nemčije, ustrezno veljavno različico tega akta o ustanovitvi,
- b) poslovníkom upravnega odbora, ki ga določi svet, in
- c) navodili in sklepi sveta.

(2) Pooblastilo upravnega odbora zajema vse dejavnosti standardnega delovanja družbe. Za upravne dejavnosti, ki presegajo tako pooblastilo, svet sprejme sklep za vsak primer posebej.

V. POGLAVJE – ODBORI

21. člen Odbori

Svet po potrebi lahko imenuje svetovalne odbore. Svet določi ustrezne pristojnosti in naloge vsakega odbora.

VI. POGLAVJE – FINANČNE ZADEVE

22. člen Letni računovodski izkazi

(1) Upravni odbor mora v treh mesecih po koncu poslovnega leta pripraviti letni računovodski izkaz in poslovno poročilo ("*Lagebericht*" po HGB) na podlagi 264. in naslednjih členov HGB. Glede priprave in revizije letnega računovodskega izkaza in poslovnega poročila se smiselno uporabljajo pravila HGB za velike gospodarske družbe.

(2) Letni računovodski izkaz in poslovno poročilo mora pregledati pooblaščen neodvisni revizor ("*Abschlussprüfer*" po HGB). Revizor se imenuje s sklepom sveta pred koncem poslovnega leta, za katero bo izvedena revizija. Revizor se imenuje za eno leto. Revizor se lahko imenuje ponovno.

(3) V petih mesecih po koncu poslovnega leta morajo izvršni direktorji svetu predložiti izvod letnega računovodskega izkaza, katerega izvirnik mora imeti pravno zavezujoče podpise izvršnih direktorjev, ter poslovno poročilo skupaj z revizijskim poročilom ("*Prüfungsbericht*" po HGB), ki vključuje pisno mnenje. Svet odloči o sprejetju letnega računovodskega izkaza v prvih šestih mesecih po koncu poslovnega leta.

VII. POGLAVJE – ODNOS MED DRUŽBO IN DRUŽBENIKI

23. člen Intelektualna lastnina

(1) Upravni odbor z odobritvijo 90-odstotne večine sveta izdelava in izvaja politiko uporabe in licenciranja intelektualne lastnine družbe s strani družbenikov (**politika za intelektualno lastnino**).

(2) Kadar intelektualno lastnino družbe uporablja tretja oseba, mora upravni odbor zagotoviti, da se sklenu pogodba o intelektualni lastnini. Pogodbena pravila morajo izpolnjevati zahteve politike družbe za intelektualno lastnino.

(3) Svet vzpostavi in izvršni/-a direktor/-ja vodi/-ta register intelektualne lastnine z vpisanimi licencami za vsako intelektualno lastnino, ki jih družba izda kateri koli tretji osebi v skladu s politiko za intelektualno lastnino (**register intelektualne lastnine**) po aktu o ustanovitvi.

24. člen Izumi

(1) Pri izumih osebja družbe družba uporabi pravila nemškega zakona o izumih zaposlenih. Če se družba ne odloči za prijavo patenta v eni ali več državah, lahko s privolitvijo družbe zaposleni, ki je pridobil izum, zaprosi za takšno zaščito v svojem imenu, na svoje stroške in v svojo korist.

(2) Upravni odbor z odobritvijo 90-odstotne večine sveta izdela in izvaja politiko v zvezi s skupnimi izumi osebja družbe in osebja, napotenega na delo v družbi, ali osebja tretje osebe (**politika za izume**).

(3) Če osebje družbe in katero koli osebje tretje osebe (vključno z osebjem, ki ga družbenik napoti na delo v družbo) delajo skupaj, mora imeti sodelovanje pogodbeno podlago. Pogodbena pravila morajo izpolnjevati zahteve politike družbe za izume.

25. člen Zaupnost

(1) Vsaka informacija o projektu CTAO je zaupna, če svet ne odloči drugače.

(2) Vsak družbenik in vsak pridružen član je dolžan:

- a) ohranjati zaupnost vsake zaupne informacije vključno z, med drugim, sprejetjem ukrepov iz tretjega odstavka;
- b) uporabljati zaupne informacije le tako, kot dovoljuje ta akt o ustanovitvi;
- c) ne razkriti nobene zaupne informacije drugi osebi in si razumno prizadevati, da je preprečeno vsako tako razkritje, razen kot je dovoljeno po četrtem, petem in šestem odstavku.

(3) Vsak družbenik in pridružen član v zvezi z zaupnimi informacijami izvaja vsaj tako stroge varnostne ukrepe in je vsaj tako skrben kot pri svojih zaupnih informacijah.

(4) Vsak družbenik in pridružen član lahko razkrije zaupne informacije drugega družbenika ali pridruženega člana:

- a) s predhodnim pisnim soglasjem tega družbenika ali pridruženega člana;
- b) v skladu z določbami petega odstavka svojim podjetjem v skupini, vladnim službam in organom tega družbenika ali pridruženega člana, svojim zaposlenim, strokovnim svetovalcem, pooblaščenim zastopnikom in podizvajalcem, v vsakem primeru toliko, kolikor je potrebno v zvezi s projektom, ali
- c) kadar razkritje zahteva zakon, pristojno sodišče ali drug ustrezn regulatorni organ, pod pogojem, da družbenik ali pridružen član prejemnik, kadar je le mogoče, družbenika ali pridruženega člana razkritelja obvesti o takem razkritju najmanj dva delovna dneva vnaprej.

(5) Pred razkritjem zaupnih informacij tretji osebi družbenik ali pridružen član razkritelj, kadar je le mogoče, zagotovi, da tretja oseba podpiše zavezo o varovanju zaupnosti v obliki, ki ni manj zahtevna, kakor ta člen.

(6) Ta sporazum se ne uporablja za zaupne informacije:

- a) kadar so ali postanejo zaupne informacije v javni rabi (razen s kršitvijo tega sporazuma) ali
- b) za katere družbenik ali pridružen član lahko dokaže s svojimi pisnimi ali drugimi zapisi, da jih je imel pred prejetjem od družbenika ali pridruženega člana razkritelja

in jih ni predhodno pridobil od družbenika ali pridruženega člana razkritelja ali druge osebe z obveznostjo varovanja zaupnosti.

(7) Obveznosti po tem členu veljajo tudi potem, ko družbenik preneha biti družbenik ali pridružen član preneha biti pridružen član ali družbeniki ali njihovi deli uresničujejo namen družbe v kakršni koli drugi pravni obliki.

VIII. POGLAVJE – SPREMEMBE DELEŽEV

26. člen Sprejem novih družbenikov

(1) Družba lahko sprejme nove družbenike. Kadar se sprejmejo novi družbeniki, svet odloči o ustreznem povečanju osnovnega kapitala.

(2) Družbenik lahko prenese delež ob 90-odstotni večini družbenikov (glej točko h drugega odstavka 12. člena).

27. člen Odkup deležev

(1) Odkup deležev je dovoljen s soglasjem družbenika.

(2) Odkup deležev brez soglasja družbenika je dovoljen, če:

- a) so sredstva družbenika postala del postopka zaradi insolventnosti ali je bil predlog za uvedbo postopka zaradi insolventnosti zavržen zaradi pomanjkanja sredstev,
- b) delež družbenika postane predmet izvršilnega postopka, če takšen postopek ni bil ustavljen v treh mesecih in/ali delež v tem obdobju še ni bil unovčen, ali
- c) družbenik krši svoje temeljne obveznosti po tem aktu o ustanovitvi, vključno če zamuja s plačilom svojih prispevkov tudi po dveh pisnih opominih družbe. Opomina se pošljeta s priporočeno pošto v dvotedenskih presledkih.

(3) V teh primerih ta družbenik nima nobenega glasu pri odločanju o odkupu in se njegovi glasovi ne upoštevajo pri določanju dosežene večine. Kljub temu je družbeniku dovoljeno udeležiti se ustrezne seje sveta in ima pravico do utemeljitve pred sprejetjem sklepa glede odkupa ali odstopa. Po sprejetju sklepa njegove pravice družbenika – zakonske in pogodbene – mirujejo.

(4) Ob odkupu družbenik od družbe prejme poplačilo v višini nominalne vrednosti njegovega deleža. V primerih, zajetih v točkah a in b drugega odstavka, morebitni pridobitelj ne postane družbenik, temveč prejme poplačilo v višini nominalne vrednosti deleža.

(5) Namesto odkupa deležev lahko svet s kvalificirano večino sklene, da se deleže odstopi:

- a) preostalim družbenikom v enakih delih ali
- b) novemu družbeniku po prvem odstavku 26. člena

za poplačilo, omejeno na nominalno vrednost njegovega deleža. Poplačilo poravnajo družbeniki, ki jim je odstopljen delež ali njegovi deli.

(6) Veljavnost odkupa ni odvisna od plačila zneska poplačila.

(7) Vsaka odločitev o odkupu deležev postane dokončna z vpisom sklepa sveta, razglasijo pa jo izvršni direktorji.

28. člen Izstop družbenika

(1) Družbenik lahko izstopi iz družbe z obvestilom tri mesece vnaprej do konca poslovnega leta. Pisno obvestilo mora dati družbi.

(2) Izstop ne vpliva na obstoj družbe. Ta bo še naprej uresničevala svoj namen.

(3) Za deleže izstopajočega družbenika velja odkup po 27. členu ali pa svet odloči s kvalificirano večino, da se deleže lahko odstopi preostalim družbenikom v enakih delih ali novemu družbeniku po prvem odstavku 26. člena.

(4) Družbenik, ki izstopi iz družbe, ne da bi bila družba likvidirana, lahko zahteva samo poplačilo, omejeno na nominalno vrednost njegovega deleža.

(5) Izstop in s tem odkup ali ponovni prenos deležev začne veljati ob koncu poslovnega leta ne glede na plačilo zneska poplačila.

(6) Če bi kakršna koli sprememba tega člena ovirala pravico do izstopa, ima vsak družbenik pravico izstopiti v skladu s prejšnjo določbo.

IX. POGLAVJE – PRENEHANJE DRUŽBE

29. člen Trajanje družbe

Zainteresirani družbeniki in druge osebe bodo ustanovili nov pravni subjekt za izgradnjo in delovanje Centra CTAO. Po ustanovitvi novega pravnega subjekta bo družba likvidirana v skladu s 30. členom. Nov pravni subjekt bo pridobil vse pravice in prevzel vse dolžnosti CTAO gGmbH. Ne glede na navedeno ni treba, da družbeniki postanejo družbeniki/pogodbence novega pravnega subjekta.

30. člen Likvidacija družbe

Ob prenehanju družbe ali prenehanju uresničevanja ciljev, upravičenih do davčne olajšave, se sredstva družbe, ki presegajo vplačani osnovni kapital in dejansko vrednost naložb v naravi, po posvetovanju s pristojnim nemškim davčnim organom prenesejo na drugo osebo javnega prava, ki ima podoben namen kot družba, da sredstva uporabi neposredno in izključno za pospeševanje znanosti in raziskovanja.

X. POGLAVJE – DRUGE DOLOČBE

31. člen Odgovornost in jamstvo za izplačilo odškodnine

(1) Družba mora zagotoviti, da ima zadostno zavarovanje za kritje škode osebam in na predmetih, ki jo povzročijo njeni zaposleni, napoteno osebje ter znanstveniki in strokovnjaki, povabljeni v družbo, razen če odgovornost ni zajeta že z drugimi zavarovanji. Izključena je odškodnina za škodo, povzročeno namenoma ali iz hude malomarnosti.

(2) V zvezi z vprašanji glede odgovornosti, ki jih ni mogoče rešiti v skladu s prvim odstavkom, se družbeniki nemudoma posvetujejo, da bi dosegli poravnavo škode.

32. člen Objave

Z zakonom zahtevana obvestila družbe se objavijo v nemškem elektronskem zveznem uradnem listu (*Bundesanzeiger*), na spletni strani družbe in tudi v ustreznem Uradnem listu EU ali mednarodnem uradnem listu.

33. člen Zakonik o upravljanju javnih podjetij

(1) Izvršna direktorja vsako leto izjavita, da so bila izpolnjena priporočila Zakonika o upravljanju javnih podjetij Zvezne republike Nemčije v njegovi posodobljeni verziji, ali izjavita, katera od teh priporočil niso bila ali ne bodo izpolnjena, in navedeta razloge za to. Izjava je stalno dostopna (na spletni strani družbe in/ali v zveznem uradnem listu) in objavljena kot del Poročila o vodenju in upravljanju.

(2) Poleg izjav v skladu s prvim odstavkom Poročila o vodenju in upravljanju, ki ga vsako leto objavi upravni odbor, poroča o nadomestilih vsakega izvršnega direktorja posebej, razčlenjeno po različnih sestavinah v razumljivi obliki. Za izvršna direktorja je tudi navedeno, kateri prejemki so izvršnemu direktorju oziroma nekdanjemu izvršnemu direktorju v primeru prenehanja njegove funkcije obljubljeni ali podeljeni med poslovnim letom.

34. člen Stroški vpisa v register

Družba nosi vse stroške, povezane z njenim vpisom v poslovni register in njeno registracijo v znesku do 2.500 evrov.

35. člen Veljavni pravni red

(1) Za ta sporazum velja pravo Zvezne republike Nemčije.

(2) Za ta sporazum je odločilno besedilo v nemškem jeziku. Ob različni razlagi nemškega in angleškega besedila prevlada nemško besedilo.

36. člen Ločitvena klavzula

(1) Če je ali postane določba tega sporazuma nična ali neveljavna v celoti ali deloma, to ne učinkuje na veljavnost drugih določb tega sporazuma.

(2) Neveljavna določba se nadomesti z veljavno določbo, tako da v največjem možnem obsegu upošteva duh in namen neveljavne določbe.

(3) Enako velja v primeru, da ta akt o ustanovitvi ne zajema zadeve, ki naj bi bila njegov sestavni del.

37. člen Začetek veljavnosti

Ta sporazum začne veljati, ko ga podpišejo vsi družbeniki in je notarsko overjen.

Osnutek obvestila o imenovanju UNG za družbenika v CTAO gGmbH

Spoštovani ,

Sodelovanje v projektu Cherenkov Telescope Array Observatory (CTAO) je Vlada Republike Slovenija umestila na prednostni seznam mednarodnih projektov na področju raziskovalne infrastrukture, določenih z Načrtom razvoja raziskovalnih infrastruktur 2011–2020, Revizija 2016 (Revizija NRRI 2016). S financiranjem načrtovanega razvoja izvajanja dejavnosti Cherenkov Telescope Array Observatory (CTAO) smo pričeli v letu 2017.

Trenutno so zagotovljena sredstva za izvajanje nacionalnih dejavnosti v višini 50.000 EUR na leto, po včlanitvi pa načrtujemo tudi pokritje letnega prispevka za CTAO gGmbH. Sredstva so zagotovljena v okviru Infrastrukturnega programa Univerze v Novi Gorici (UNG), ki traja do vključno leta 2020.

V načrtu je, da Slovenija postane polnopravna članica v CTAO čim prej v letu 2018. Kot družbenik (shareholder) v strukturah CTAO gGmbH je s strani vlade Republike Slovenije imenovana Univerza v Novi Gorici (UNG). UNG je bila že od samih začetkov dejavno vključena v pripravo, aktivnosti in strukture projekta na mednarodni ravni ter je koordinirala njegovo pripravo na nacionalni ravni. V projektu trenutno sodeluje še Institut »Jožef Stefan« (IJS), sicer pa bo načeloma odprt tudi za druge potencialne slovenske uporabnike. Prispevki za namen CTAO gGMBH s strani UNG se razumejo kot prispevek Republike Slovenije v projektu. UNG bo MIZŠ redno obveščala o sestankih Sveta CTAO gGmbH, pri tem razumemo, da bo na Svetu vedno možna tudi neposredna možnost udeležbe predstavnika ministrstva.

Možne spremembe zastopanja Republike Slovenije v CTAO gGmbH in prihodnjih strukturah projekta ostajajo pristojnost Vlade Republike Slovenije.

S spoštovanjem,

[MINISTER]